

Aan: Bestuurlijk Stelsel 2018,
Amstel 1,
1011 PN, Amsterdam.

Via e-mail: bestuurlijkstelsel@amsterdam.nl

Amsterdam, 5 september 2017

Betref: Zienswijze inzake de inrichting van een nieuw bestuurlijk stelsel vanaf 2018

Geachte mevrouw, heer,

Stichting Wijkcentrum d'Oude Stadt, opgericht in Amsterdam in 1957, heeft als ondertitel: Centrum voor Informatie en Burgerparticipatie. En dat is heel in het kort wat het is.

d'Oude Stadt heeft geen betaald personeel, maar draait helemaal op vrijwilligers. Met de gemeente heeft het Wijkcentrum een subsidierelatie en in de statuten, artikel 13 lid 4, staat dat: "Voor een statutenwijziging is de goedkeuring vereist van het College van Burgemeester en Wethouders van Amsterdam".

d'Oude Stadt faciliteert bewoners en bewonersgroepen bij het verbeteren van de leefomgeving in hun buurten. Voor en door bewoners dus. Wij bieden hulp bij het schrijven van zienswijzen, bezwaarschriften, en andere brieven aan de gemeente, of andere instanties. Ook helpen wij mensen bij de zoektochten in het gemeentelijke doolhof. Wij bieden vergaderruimte, bewoners- (organisaties) kunnen gebruik maken van pc's en printers, hebben een website, maken een maandelijkse nieuwsbrief en organiseren thema-bijeenkomsten.

Nieuw bestuurlijk stelsel

Gedurende onze thema-avond 28 augustus jl. over het Nieuw Bestuurlijk Stelsel begrepen wij dat de hoofdlijnen zelf niet ter discussie staan. Zie: <http://www.oudestadt.nl/bijeenkomst-nieuw-bestuurlijk-stelsel/>. Het heeft dan ook geen zin in terug te kijken wat de commissie Brenninkmeijer adviseerde. In het kader van deze zienswijze leggen wij daarom de nadruk op burgerparticipatie.

Tekenend voor de wijze waarop zaken nu gaan is deze Bestuurlijke stelselwijziging zelf. De stukken voor dit belangrijke en moeilijke onderwerp zijn in de vakantieperiode ter visie gelegd, zodat het bijna onmogelijk was om nog ergens een beetje uitleg te krijgen. Dat bemoeilijkt de participatie van burgers op dit dossier zeer. Zo iets moet vermeden worden en is te voorkomen.

Goed woon- en leefklimaat

Het belangrijkste doel van d'Oude Stadt is het in stand houden en bevorderen van een goed woon- en leefklimaat in de buurten binnen haar werkgebied. Het zijn in de eerste plaats de bewoners(-groepen) die bepalen wat voor hen een goed woon- en leefklimaat is. Actieve bewoners en bewonersgroepen zijn voortdurend bezig met elkaar ideeën te ontwikkelen hoe hun omgeving

leefbaarder, socialer, veiliger of aantrekkelijker te maken is. Daar kunnen natuurlijk ook lokale ondernemers bij betrokken zijn. Dat kan op het niveau van een buurt(je) zijn, een verzameling buurten, en afhankelijk van de thema's een heel stadsdeel of zelfs de hele stad. Het kan om een speelplek gaan, groenvoorzieningen, maar ook grote thema's als wonen, verkeer, openbaar vervoer, veiligheid en milieu, evenementenbeleid. Of voorzieningen voor bepaalde doelgroepen.

Het Bestuurlijk Kompas, waarin ooit de basale uitgangspunten zijn neergelegd om te komen tot goed gedrag in een behoorlijk bestuur, is de kernzin: "alles dat ik doe, doe ik voor de Amsterdammer". Dat is feitelijk ook het uitgangspunt van d'Oude Stadt en haar gebruikersgroepen. Het Wijkcentrum zorgt voor informatieverschaffing over ontwikkelingen in de buurt, voor advisering en ondersteuning. Niet iedereen is zo maar in staat om volwaardig mee te kunnen doen aan de bestuurlijke processen.

Het wijkcentrum verwacht van de aanpassing van het bestuurlijk stelsel in 2018 een betere en heldere samenwerking tussen bestuur van de stadsdelen en het college, waarbij het bestuur meer naar buiten gericht is, het beleid beter aansluit op wat er lokaal speelt en er meer ruimte komt voor participatieve democratie.

Het installeren van commissies bestaande uit gekozen burgers heeft op zich weinig met participatie te maken: dat is veel breder. Voorkomen moet worden dat het contact tussen zo'n commissie en de "gewone" burger slechts bestaat uit inspreken tijdens vergaderingen en via "commissie adressen" en schriftelijke beantwoording daarvan.

Voor participatieve democratie kan de stad, of eigenlijk: behoort de stad, gebruik te maken van de bestaande organisaties en comités in de buurten en wijken. Het Wijkcentrum d'Oude Stadt werkt binnen haar werkgebied en inmiddels ver daarbuiten, samen met actieve bewonersgroepen. En heeft daarmee ook de onderwerpen in kaart die spelen in hun buurt. Jarenlang hebben d'Oude Stadt en gelieerde gebruikersgroepen inbreng geleverd bij lokale kwesties, gebiedsplannen en adviezen over stedelijke kaders.

Het college heeft bij de voorstellen geconstateerd dat de Amsterdammers steeds meer behoefte hebben aan participatie en betrokkenheid bij besluitvorming over hun directe leefomgeving. Het college hecht hieraan. En wil dit verder stimuleren.

Samen

Bij het vormgeven van die burgerparticipatie werkt het Wijkcentrum graag samen met de centrale stad, het dagelijks bestuur als verlengd lokaal bestuur en de stadsdeelcommissie met hun adviserende taak. Ongetwijfeld geldt hetzelfde voor de wijkcentra en wat er nog van over is in de rest van het Centrum en in de andere stadsdelen. De gemeente versterkt zo bestaande overlegstructuren in wijken en buurten, zoals overleggen, platforms, verenigingen, spreekuren. Zij zijn de spin in het web en spelen een centrale rol bij het samenbrengen van een buurt. Zij zijn makkelijk toegankelijk en hét loket voor alle gebruikers, bewoners en ondernemers, van de buurt.

De kracht van de participatie ligt in de directe betrokkenheid, mensen worden actief voor zaken die dichtbij spelen en hen direct raken. Zij willen dat hun stem wordt gehoord. Niet getrapt, maar direct. En met de aanwezigheid van die burger in het debat wordt de kwaliteit van de democratie vergroot. Die participatieve democratie zou een gemeente moeten ondersteunen en faciliteren.

Dat gaat niet vanzelf

Vroeger werden de actief betrokken bewoners professioneel ondersteund en gefaciliteerd door wijkcentra. Dat stelsel is in de loop der jaren afgebouwd, de ondersteuning is verdwenen.

Te lang zijn wijkcentra en bewonersorganisaties beschouwd als oppositie van stadsdeelbesturen en stadsbestuur, terwijl er toch een gemeenschappelijk doel is: de leefbaarheid.

Voor een goed functioneren is het noodzakelijk dat wijkcentra en bewonersorganisaties daadwerkelijke ondersteuning krijgen en tijdig betrokken worden bij het proces in de te nemen beslissingen. Dat ligt in lijn met de motie (nr. 1572) Ten Bruggencate (D66) en Ruigrok (VVD), maar vereist in onze ogen een actievere houding van de gemeente en haar organen, ook van de ambtenaren.

Wij lezen in de voorstellen nu alleen maar een intern gerichte aanpak, zoals bijvoorbeeld interne scholing en ambtelijke ondersteuning voor DB en stadsdeelcommissie, een toolbox, waarin de ervaringen met burgerparticipatie en participatieve democratie worden vastgelegd. Voor de gewenste samenwerking hoort ook de "tegenspeler" gefaciliteerd te worden, dus ook het wijkcentrum en bewoners(-organisaties).

De gemeente dient de bewoners dus te ondersteunen. Dat kan wat ons betreft zeer goed in co-creatie, of geheel experimenteel, zoals het komt en binnen de mogelijkheden. Het doel is hetzelfde. Voor beide maakt dat de participatieve wens en creëert voor beide een gelijk speelveld, met dezelfde middelen, gelijktijdig en vroegtijdig. Zo'n werkwijze verhoogt het vertrouwen van de burger in het bestuur. Juist dan geeft de gemeente ook vorm aan haar maatschappelijke betrokkenheid met wijkcentra en bewoners(-organisaties). Het Wijkcentrum d'Oude Stadt kan dan met zijn gebruikersgroepen zijn maatschappelijke taak beter vormgeven.

De gemeente levert daarmee voor alle bewoners een positieve bijdrage aan het democratische proces, ook voor de inspraak van gebruikersgroepen van het wijkcentrum, hun zienswijzen en inhoudelijk protest, bij het organiseren van debatten over thema's die relevant zijn voor visie- en beleidsontwikkeling, waarbij bewoners in een vroeg stadium betrokken worden.

Hoogachtend,

NN
Secretaris

NN
Voorzitter